

VERGİCİNİN DÜNYASI

CİHAT ÇETİNKAYA

Demokrasi, piyasa ekonomisi ve bürokrasi

Dünyadaki son yıllardaki gelişmeler demokrasi ve piyasa ekonomisi sistemlerinin devletçilik ve merkezi planlama sistemlerine nazaran üstünlüğünü açıkça ortaya koymuştur. Ülkede iyi işleyen demokrasi kurumları ve iyi bir piyasa ekonomisi düzeninin kurulması, kalkınma ve halkın mutluluğu açısından önemlidir.

Demokratik bir toplumda demokrasi ve piyasa ekonomisinin en küçük birimi insandır. İnsan, seçme ve seçilme haklarını kullanarak demokratik yapının işleyişine yön verirken, tüketim talepleri ile piyasadaki üretici ve girişimcileri de etkilemektedir. Gerçekte demokrasi ve piyasa ekonomisi kavramları soyut olarak incelenirse, ikisi arasında çok yakın benzerlikler olduğu ve çoğu zaman birbirlerine karşılıklı olarak etkiledikleri görülür. Demokraside siyasi partiler program ve kadrolarıyla halk önünde yarışırken piyasa ekonomisinde fiyat ve kalite açısından üreticiler rekabet eder. Siyasi girişimciler ülke yönetiminde söz sahibi olmak isterken ekonomik girişimcilerin gayesi para kazanmak ve kar etmektir.

Piyasa ekonomisinde ülkenin reel üretim gücü ve geleceği özel sektörün yani şirketlerin ve girişimcilerin elindedir. Piyasa ekonomisinin lokomotif olan özel girişim ruhu fiyat ve kalite açısından devamlı yarış halindedir.

Buna karşılık siyasal güç çıkardığı kararlar ve yasalarla ekonomik faaliyetleri sürekli olarak etkiler. Bunun bir sonucu olarak siyasi partiler ülkenin sorunlarını bilmek ve çözmekle sorumludurlar.

Ekonomik güç, siyasal güçle olan ilişkilerini dernekler, sendikalar ve federasyonlar kanalıyla yürütür. İhracat, ithalat

araçlarıyla dünya pazarlarında faal olmak zorundadır. Bu koşul, ekonomik gücü globalleşmeye zorlar, bu nedenle de yenilikçi, yaratıcı ve uyanık olmak durumundadır.

Demokrasilerde siyasal güç ülkenin idari gücü olan sivil ve askeri bürokratlarla birlikte çalışmak zorundadır. Bürokrasinin özel bir eğitime ve geleneğe sahip olması ve genellikle formalist merkezîyetçi ve statükocu yapısı, bürokratların özellikle piyasa ekonomisine dayalı sistemlerde siyasi gücün eli, gözü ve kulağı olmalarını sağlar. İşte bu haliyle demokratik toplumlarda tam rekabete dayalı piyasa ekonomisi en iyi seçim ve bu mekanizmaların sağlıklı işleminde iyi yetişmiş ülke bürokratları en iyi enstürmanlardır.

Demokrasilerde dernekler, sendikalar, yazılı ve görsel basın kuruluşları, bilimsel araştırma yapan kuruluşlar ve dinsel faaliyet gösteren kurumlar piyasa ekonomisinin işleyişinde ve siyasi güç üzerinde son derece etkili ve kamuoyunu yönlendirici kuruluştur.

Demokrasilerde istikrar, tüm toplum güçlerinin aralarında kalıcı bir denge kurabilmelerine bağlıdır. Kalıcı bir denge ise demokrasi içinde ve piyasa ekonomisi şartlarında oyunun kurallarına göre oynanmasını zorunlu kılar. Oyunun kurallarına riayet edilmez, işçi-işveren-hükümet, politikacı-bürokrat, demokratik kitle örgütleri-politikacı-bürokrat aralarındaki ihtilafları halledemezlerse ülkenin sorunları birikir adeta çözümsüz hale gelir. Bu çözümsüzlüğü 4 veya 5 yılda bir ortaya konan siyasi tercihlerle aşmak ve ülkenin biriken sorunlarını kucaklamak her zaman pek de kolay değildir. İşte bu nedenlerle, "Demokrasi Hepimizin Sahip Çıkması Gereken En Önemli Varlıktır."

Ekonomik Bülten İnternet Web adresi:

<http://www.medyatext.com/ekonomikbulten>

E-Mail adresi: cetinkaya-eb@medyatext.com